

Sygn. akt VU 860/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 czerwca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Magdalena Marczyńska

Protokolant Alicja Jesion

po rozpoznaniu w dniu 6 czerwca 2013 roku w Piotrkowie Trybunalskim

sprawy z wniosku M. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania M. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 19 lipca 2012 r. sygn. (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VU 860/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19 lipca 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił M. D. dalszego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu organ rentowy podał, że wnioskodawca jest zdolny do pracy zarobkowej, a zatem brak jest podstaw do przyznania świadczenia.

Od powyższej decyzji wniósł odwołanie w dniu 25 lipca 2012 roku M. D..

ZUS wnosił o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

M. D. urodził się w dniu (...). Ma wykształcenie zasadnicze zawodowe. Z zawodu jest kierowcą mechanikiem. W okresie aktywności zawodowej pracował jako mechanik, kierowca, ślusarz, spawacz, tłoczarz metalu-wiertacz maszynowy, monter konstrukcji stalowych, stolarz, pracownik budowlany oraz pracownik gospodarczy.

(okoliczności niesporne)

W okresach od 1 stycznia 2005 roku do 31 sierpnia 2005 roku oraz od 3 marca 2011 roku do 30 czerwca 2012 roku wnioskodawca był uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy.

(dowód: decyzja ZUS z dnia 18 marca 2005 roku k. 139 oraz 8 marca 2011 roku k. 295 w aktach ZUS)

W dniu 17 maja 2012 roku M. D. złożył wniosek o ustalenie dalszego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

(dowód: wnioski o rentę k. 297 w aktach ZUS)

Orzeczeniem z dnia 11 czerwca 2012 roku lekarz orzecznik ZUS stwierdził, iż wnioskodawca jest częściowo niezdolny do pracy okresowo do dnia 30 czerwca 2015 roku.

(dowód: orzeczenie lekarza orzecznika ZUS z dnia 11 czerwca 2012 roku z dokumentacją medyczną k. 73, 1 w aktach ZUS)

Od powyższego orzeczenia podniósł zarzut wadliwości zastępcy głównego lekarza orzecznika ZUS, w wyniku czego sprawę skierowano na komisję lekarską ZUS, która w dniu 10 lipca 2012 roku, wydała orzeczenie, którym uznała, że wnioskodawca nie jest niezdolny do pracy. Po ponownym badaniu zdiagnozowano u wnioskodawcy: przebyte złamanie kręgu L1 w 2009 roku, przebyte złamanie kości piętowej lewej, przebyte złamanie trójkostkowe goleni prawej w 2005 roku oraz przebyte leczenie operacyjne zwichnięcia stawu obojczykow-barkowego lewego.

(dowód: orzeczenie komisji lekarskiej ZUS z dnia 10 lipca 2012 roku z dokumentacją medyczną k. 78, 1 w aktach ZUS)

Aktualnie u wnioskodawcy występują następujące schorzenia:

- zmiany zwyrodnieniowo-dyskopatyczne kręgosłupa lędźwiowo-krzyżowego i szyjnego;
- stan po złamaniu kręgu L1 w 2009 roku;
- zespół bólowo-dysfunktynny kręgosłupa lędźwiowego bez obecności objawów korzeniowych;
- zespół bólowy wielostawowy głównie barku prawego po przebytych zwichnięciach więzozrostu barkowo-obończykowego i okolicy stawów skokowych;
- zwyrodnienie stawu skokowego prawego po przebytych złamaniach trójkostkowych;
- płaskostopie podłużne pourazowe stopy lewej po złamaniu kości piętowej lewej z jej wadliwym ustawieniem;
- nadciśnienie tętnicze;
- napadowe migotanie przedsionków (w wywiadzie);
- przewlekły nikotynizm.

Stopień zaawansowania powyższych schorzeń nie czyni wnioskodawcy niezdolnym do pracy zarobkowej. Obecnie jest on zdolny do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami. U wnioskodawcy nie stwierdzono schorzeń o podłożu psychiatrycznym.

(dowód: opinie biegłych lekarzy neurologa A. P. k. 11-13 z opinią pisemną uzupełniającą k. 62-63, ortopedy R. E. k. 17 z opinią pisemną uzupełniającą k. 68, psychiatry A. R. k. 30-31, specjalisty z zakresu medycyny pracy J. G. k. 48-50 w aktach sprawy)

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z przepisem art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Z kolei przepisy art. 12 ust. 2 i 3 stanowią, że całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, zaś częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych

kwalifikacji. Przy ocenie stopnia i trwałości niezdolności do pracy oraz rokowania, co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się po pierwsze stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji oraz po drugie możliwości wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne (art. 13 ust. 1).

Stosownie do treści art. 57 ust. 1 powyższej ustawy renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

- 1) jest niezdolny do pracy,
- 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
- 3) niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b), pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a), pkt 10 lit. a), pkt 11-12, 13 lit. a), pkt 14 lit. a) i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-4, 5 lit. a), pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do oczywistego wniosku, że wnioskodawca nie spełnia przesłanki określonej w art. 57 ust. 1 pkt 1 powołanego przepisu.

Dla ustalenia, czy M. D. jest niezdolny do pracy w rozumieniu przepisów cyt. ustawy Sąd dopuścił dowód z pisemnych opinii biegłych lekarzy neurologa A. P., ortopedy R. E. i psychiatry A. R., biegłych z zakresu dziedziny medycyny, w ramach których mieszczą się rozpoznane u niego schorzenia, a dodatkowo także biegłego z zakresu medycyny pracy J. G., którego zadaniem była całościowa ocena stanu zdrowia wnioskodawcy, uwzględniająca wszystkie zdiagnozowane u niego schorzenia i ich wpływ na zdolność do wykonywania pracy zarobkowej.

Opinie opracowane przez wskazanych wyżej biegłych, po ich uzupełnieniu w toku postępowania pod kątem zarzutów zgłoszonych przez wnioskodawcę, Sąd ocenia jako jasne, pełne, logiczne i należycie uzasadnione. Biegli sporządzili opinie po zapoznaniu się z dokumentacją medyczną wnioskodawcy, jak również po przeprowadzeniu jego osobistego badania. Określili w opiniach, na jakie schorzenia cierpi obecnie wnioskodawca.

W zgodnej ocenie biegłych charakter i nasilenie występujących u wnioskodawcy schorzeń nie powoduje niezdolności do pracy.

Biegła neurolog A. P. wskazała w opinii pierwotnej, że w badaniu neurologicznym nie stwierdzono u wnioskodawcy objawów ogniskowego uszkodzenia OUN, ani obecności cech zespołu korzeniowego, a zatem nie ma podstaw do przyjęcia, że jest osobą niezdolną do pracy.

Stanowisko swe biegła podtrzymała w opinii pisemnej uzupełniającej, w której ustosunkowała się do nowej dokumentacji medycznej przedłożonej przez wnioskodawcę w toku postępowania. W opinii tej biegła wskazała, iż dostarczony przez wnioskodawcę wynik badania NMR kręgosłupa L/s potwierdza istnienie zmian pourazowych, zwyrodnieniowych i dyskopatycznych, jednak o jego zdolności do pracy decyduje wynik badania przedmiotowego, które nie wykazało istnienia u wnioskodawcy istotnych uchybień. W ocenie biegłej stan zdrowia wnioskodawcy stanowi jedynie przeciwwskazanie do wykonywania ciężkiej pracy fizycznej, jednakże nie powoduje niezdolności do pracy zarobkowej.

Również w ocenie biegłego ortopedy R. E. wnioskodawca, mimo przebytych urazów narządu ruchu, nie jest obecnie niezdolny do pracy zarobkowej. Po zastosowanym leczeniu uzyskano u wnioskodawcy dość poprawną wydolność statyczno-dynamiczną, a proces czynnego leczenia ortopedycznego został zakończony. Zdaniem biegłego stan zdrowia wnioskodawcy stanowi profilaktyczne przeciwwskazanie do wykonywania przez niego ciężkiej pracy fizycznej i pracy wymagającej dźwigania i chodzenia.

W opinii pisemnej uzupełniającej biegły R. E. podniósł natomiast, że przedstawiony przez wnioskodawcę wynik badania NMR kręgosłupa L/S z dnia 8 grudnia 2012 roku potwierdza istnienie dużych zmian zwyrodnieniowo-wytwórczych chorobowych i pourazowych, jednakże nie oznacza to, że wnioskodawca jest osobą niezdolną do pracy. Wnioskodawca mimo istnienia tych zmian i przebytych urazów ma bowiem zadowalającą wydolność statyczno-dynamiczną narządu ruchu, a przy tym nie występują u niego objawy ubytkowe i znaczne naruszenia sprawności.

Z kolei biegła psychiatra A. R. wskazała w opinii, że wnioskodawca nie jest chory psychicznie ani upośledzony umysłowo, nie występują u niego także inne zakłócenia czynności psychicznych, które mogłyby skutkować orzeczeniem niezdolności do pracy. Stwierdzana u wnioskodawcy drażliwość, zaburzenia snu, poczucie osłabienia pamięci i koncentracji oraz rozżalenie są reakcją na obecną sytuację osobistą i materialną. Objawy te nie są jednak na tyle nasilone, aby wymagały leczenia psychiatrycznego.

Dokonując całościowej oceny stanu zdrowia wnioskodawcy biegły z zakresu medycyny pracy J. G., mając na uwadze poziom wykształcenia wnioskodawcy, fakt, że w latach ubiegłych wykonywał on szereg prac odbiegających od wyuczonego zawodu oraz wynik badania neurologicznego i ortopedycznego, stwierdził, że wnioskodawca jest zdolny do pracy zarobkowej. W ocenie biegłego ze względu na dysfunkcję narządu ruchu wnioskodawca jest niezdolny do wykonywania pracy kierowcy, jednakże może wykonywać wszelkie prace fizyczne o charakterze prac lekkich. Mogą to być prace o charakterze produkcyjnym, usługowym i handlowym, po krótkotrwałym przeszkoleniu stanowiskowym, które będą odpowiadać poziomowi posiadanych przez niego kwalifikacji.

Dowód z opinii biegłych nie został w sposób skuteczny zakwestionowany w toku postępowania. Do podważenia opinii nie mogą prowadzić zarzuty podniesione przez wnioskodawcę na rozprawach w dniach 9 stycznia 2013 roku i 6 czerwca 2013 roku oraz w piśmie procesowym z dnia 4 kwietnia 2013 roku, które sprowadzają się w istocie do twierdzenia, iż nie zgadza się on z opiniami biegłych, gdyż inaczej ocenia swój stan zdrowia. Takie zarzuty nie mogą prowadzić do podważenia opinii sporządzonej przez specjalistów o niekwestionowanym poziomie wiedzy, specjalistów praktyków z doświadczeniem klinicznym. Do podważenia opinii biegłych nie może prowadzić także podnoszona przez wnioskodawcę okoliczność, że lekarz orzecznik ZUS orzeczeniem z dnia 11 czerwca 2012 roku stwierdził, iż wnioskodawca jest częściowo niezdolny do pracy okresowo do dnia 30 czerwca 2015 roku. Przedmiotowe orzeczenie zostało bowiem poddane kontroli w trybie nadzoru i komisja lekarska ZUS w dniu 10 lipca 2012 roku uznała, że wnioskodawca jest zdolny do pracy. Z kolei orzeczenie komisji lekarskiej zostało poddane weryfikacji w toku postępowania sądowego i wszyscy biegli, którzy wydali opinie w sprawie, nie znaleźli podstaw do uznania wnioskodawcy za osobę niezdolną do pracy.

Podkreślenia wymaga, że zgodnie z przepisami art. 12 i nast. powołanej na wstępie ustawy – renta przysługuje osobom, które całkowicie lub częściowo utraciły zdolność do pracy, przy czym częściowa utrata zdolności do pracy zarobkowej nie jest równoznaczna z niemożnością wykonywania dotychczasowego zatrudnienia. Występuje ona dopiero wówczas, gdy ubezpieczony utracił w znacznym stopniu zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Dopiero zatem zmiana zawodu w ramach posiadanych kwalifikacji i brak rokowań odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu dają podstawę do przyznania renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy (por. Sąd Najwyższy w wyrokach z dnia 13 października 2009 roku, II UK 106/09, LEX nr 558589, z dnia 8 maja 2008 roku, I UK 356/07, OSNP 2009/17-18/238, z dnia 11 stycznia 2007 roku, II UK 156/06, OSNP 2008/3-4/45 oraz z dnia 25 listopada 1998 roku, II UKN 326/98, OSNAP 2000/1/36).

Ponadto wskazać należy, iż na gruncie regulacji zawartej w art. 12 ustawy o emeryturach i rentach wielokrotnie wypowiedział się Sąd Najwyższy dokonując wykładni pojęcia „poziom kwalifikacji”. W wyroku z dnia 31 marca 2009 roku, II UK 264/08, Legalis Sąd Najwyższy wskazał, że wyróżnia się kwalifikacje w ujęciu formalnym (odzwierciedlające zakres i rodzaj przygotowania zawodowego, udokumentowane świadectwami, dyplomami, zaświadczeniami) oraz kwalifikacje rzeczywiste, tj. wiedzę i umiejętności faktyczne. Przy ocenie niezdolności do pracy dla celów rentowych uwzględniać należy płaszczyznę kwalifikacji rzeczywistych, gdyż istota problemu sprowadza się do stwierdzenia, w jakim stopniu wiedzę i umiejętności, którymi dysponuje dana osoba, można wykorzystać w pracy mimo zaistniałych ograniczeń sprawności organizmu. Z kolei w wyroku z dnia 3 września

2008 roku, II UK 31/08, Legalis Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że o poziomie posiadanych kwalifikacji do pracy decyduje nie tylko wykształcenie, lecz także uzyskana poprzez przyuczenie do zawodu umiejętność wykonywania specjalistycznej, kwalifikowanej pracy – także pracy fizycznej. W wyroku z dnia 15 listopada 2007 roku, I UK 154/07, Legalis Sąd Najwyższy wskazał, że niezdolność do pracy w rozumieniu art. 12 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych występuje wówczas, gdy zmiany chorobowe spowodowały utratę w znacznym stopniu zdolności do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami, a ewentualne przekwalifikowanie nie rokuje przywrócenia zdolności do pracy. Utrata zdolności wykonywania pracy zgodnej z kwalifikacjami oznacza niezdolność do wykonywania pracy, do której pracownik ma kwalifikacje, mimo zachowania zdolności do wykonywania pracy nie wymagającej tak uł kwalifikacji.

Jak wynika z opinii biegłych schorzenia wnioskodawcy stanowią jedynie przeciwwskazanie do wykonywania ciężkiej pracy fizycznej i prac wymagających dźwigania i długotrwałego chodzenia. Schorzenia te nie powodują jednakże ograniczenia zdolności do wykonywania pracy w ramach posiadanych kwalifikacji, przy jednoczesnym uwzględnieniu możliwości przekwalifikowania się zawodowego wnioskodawcy.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.